

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatvs S. Inqvisitionis Hispaniarvm Qualificatoris, Et
Olim Complvti Sacræ Theologiæ Professoris. Opvs
Theologicvm, Iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Disseritvr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Quæst. 9. Vtrùm Attributa diuina aliquo modo sint inter se ordinata. Et
qualiter.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.de/urn/resolver.pl?urn=urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

Disp. II. De Attributis Dei in commun. Quæst. IX. 79

situs, aut potens illud producere, aut aliud quid-
piam. Id quod inde etiam ostenditur. Quia,
ut monstrauimus in Pharo Scient. disput. 17.
quæst. 18. omnis essentia per comparationem ad
infinitas alias, cum quibus combinari potest, &
comparari, infinitas passiones tum proprias, tum
communes sortitum, quæ ipsius subinde prædica-
ta, sive attributa quædam sunt. Igitur potissimum
omnium iure id verum est de essentiâ Dei. Porro
infinita ista attributa Dei semi extrinseca non so-
lum per rationem nostram, sed etiam realiter esse
inter se distincta, quatenus extrinseca illa, quibus
complentur, realiter sunt distincta inter se; indu-
bitabile est.

Propositio 6.

Etiam attributa extrinseca Deo actu,
sive categorematicè sunt infinita.

Quia chymæ impossibilis diuersæ, à qui-
bus Deus merè extrinsecè denominatur impotens
eas producere, categorematicè sunt infinitæ ut
diximus, proindeque & ipsæ Dei denominatio-
nes, sive attributa extrinseca. Actus item possi-
bles tum cognitionis, tum amoris inter se diuer-
si de Deo, à quibus ipse extrinsecè denominatur
diuersimode cognoscibilis, & amabilis, infiniti
etiam sunt; proindeque & ipsæ denominaciones,
sive attributa Dei extrinseca. Denum connexio-
nes, quibus infinitæ creaturæ possibles cum
Deo essentialiter sunt connexæ, infinitas denomina-
tiones extrinsecas attribuunt Deo, quibus ex-
trinsecè denominatur terminans tales connexio-
nes, ad illas requiritus, &c. Huiusmodi etiam
extrinseca Dei attributa infinita quoad multitudinem
distincta esse inter se realiter, manife-
sum est.

QVÆSTIO IX.

Vrum Attributa diuina aliquo modo
sunt inter se ordinata. . .
Et qualiter.

153 **S**upponenda hic imprimis est, atque recolenda
doctrina generalis tradita in Pharo disp. 15.
de ordine, sive ordinatione entium. Vbi statui-
mus, bifariam posse, & solere dici entia ordina-
ta. Primo secundum proportionem. Secundo
secundum seriem. Secundum proportionem di-
cuntur ordinata, quæ cum aliqua proportione
partium, ex quibus componuntur, disposita sunt;
cuiusmodi sunt pulchra, harmonica, temperata,
& aliter quovis modo proportionalia. Secundum
seriem autem ordinata dicuntur, quæ in aliqua
serie tractum aliquorum graduum habente posita
sunt; idque aut suæ naturæ, aut ex accidente.
Series autem aut est cum prioritate, & posteriori-
tate absoluta, sive graduum, ut series dura-
tionis, originis, connexionis, & dignitatis; aut
sine illa, ut series praefatarum localium; & si quæ
sunt alia. In quibus virisque rursus prioritas, &
posterioritas respectiva ad tertium venit con-
sideranda. Quæ omnia, & plura scripta expli-
catius loco citato videnda sunt. Vnde, eis suppo-
rias, sit.

Propositio 1.

Omnia attributa Dei tam ipsi intrinseca, 154
ca, quam semiextrinseca, & extrinseca,
quæ aliquam à parte rei distinctionem aut
simpliciter realem, aut virtualem habent,
mirificam à parte rei proportionem, pul-
chritudinem, & harmoniam, seu consonan-
tiam habent.

Quia eiusmodi Dei attributa à parte rei esse
ordinatissima secundum proportionem, adeò
vt melior alia intra istud genus ordinatio neque
possibilis, neque ex cogitabilis sit, profus indu-
bitabile est. Cum ea sit circa omne dubium perfe-
ctio Dei, & omnis perfectio Dei qua talis intra suum
genus sit summa, prout exponendum est inferius
disp. 16. Vbi etiam videndum, quomodo cetera
attributa Dei nullam à parte rei distinctionem ha-
bentia, aut certè quomodo vna Dei unitas sim-
plicissima, cum qua illa sunt prorsus idem, pul-
cherrima nihilominus sit, alio videlicet genere
pulchritudinis ab ea, quæ in proportione partium
consistit.

Propositio 2.

Omnia attributa Dei quoad suos con- 155
ceptus formales aptissime sunt ordinata se-
cundum proportionem, atque adeò sum-
mam in suo genere pulchritudinem, har-
moniam, seu consonantiam habent.

Quia, cum in realibus conceptibus, quibus
correspondent, fundentur, eamdem ordinatio-
nem secundum proportionem, eamdemque pro-
inde pulchritudinem, & consonantiam censer-
habere formaliter, quam aut formaliter, aut emi-
nenter illi habent à parte rei.

Propositio 3.

Attributa intrinseca Deo, quæ nullam 156
à parte rei distinctionem habent, nullum à
parte rei habent ordinem prioris, & poste-
rioris naturâ suâ.

Quia idem se ipso nec prius, nec posterius
esse potest à parte rei naturâ suâ, ut ex se patet,
statutumque à nobis est in Pharo Scient. disp. 15.
citata quæst. 7. proposit. 4. Dico naturâ suâ. Quia
ex accidente bene potest idem se ipso esse prius,
& posterius iuxta dicta ibidem proposit. 10.
Quo pacto bene potest diuina entitas in serie du-
rationis dici prior prout habens esse in uno tem-
pore se ipsâ prior habente esse in alio; & in serie
originis, atque etiam connexionis non mutua
dici prior potest prout habens esse in se se ipsâ
prout habente esse in hoc Mundo quasi localiter,
& in visione creatæ sui intentionaliter, seu obie-
ctuè.

Loquor etiam in propositione de attributis 157
Dei nullam à parte rei habentibus distinctionem.
Quia, quæ distinctionem habent simpliciter realem,
ut sunt personalia ordinem habent prioris &
posterioris naturâ suâ in serie originis; siquidem
Pater prior quam Filius est prioritate originis,
Paterque, & Filius, quam Spiritus sanctus. An
verò in serie dignitatis, seu perfectionis aliquem
etiam

etiam ordinem prioris, & posterioris habeant in tract. de Trinit. examinandum est. In serie quippe durationis, & connexionis nullum dictorum attributorum aliud precedere natura suā, & prioritatem absolutā, est certum: quidquid sit de respectu ad tertium, quam in serie connexionis, sicut & in serie originis evidenter habere, quatenus Filius in virtute quodam modo est propinquior Patri, quam Spiritus sanctus. Vtrum autem formaliter illæ Dei, quæ à parte rei virtuteliter sunt distinctæ in ordine ad secundum prædicta contradictione, aliquem propterea habeant à parte rei ordinem prioris, & posterioris natura suā in tract. de Trinit. atque etiam de Scient. & Volv. veniet examinandum.

Propositio 4.

¹⁵⁷ Attributa intrinseca Deo, quæ per solam nostram rationem distincta sunt, per solam quoque nostram rationem sunt ordinata quoad suos conceptus formales secundum prius, & posterius; cum fundamento tamen in ipsis.

Primo enim sunt ordinata ratione nostra in serie originis, quatenus ratione nostra quædam immediate, & quædam mediæ nascuntur ab essentia; sive continuo quodam tramite alia succedunt, ut seriem quamdam originis continentam per rationem nostram constituant. Qod proprium est logicarum, sive metaphysicarum, passionum cuiusvis essentie, (qualia sunt attributa ista comparatione essentia diuinæ), iuxta doctrinam datam à nobis in Pharo Scient. disp. 17. quest. 18. Secundò, prædicta attributa ex suis formalibus conceptibus sunt ordinata in serie connexionis etiam per nostram rationem formaliter, & re ipsa fundamentaliter; quatenus essentia diuina cum alijs immediate, & cum alijs mediæ conexa dicto modo est. Quæ etiam series passionibus cuiusvis essentie est propria iuxta dicta etiam loco citato. Et in ea quidem quod propinquiores sunt passiones essentie, eo sunt in tali serie priores prioritate respectu ad tertium; prioritate autem absolute in connexionis non mutua nulla passio censetur prior alia, aut essentia; tametsi passiones communes respectu essentie, & alijs respectu aliarum inconuenientia non mutuo sint; quia ista prioritas ab opposita originis prevalentem censetur absorberi, iuxta doctrinam viiij. de huiusmodi ordinibus traditam in Pharo Scient. disp. 15. citata. De prioritate autem durationis, seu temporis, in quo nos quædam horum attributorum prius, quam alia solemus concipere, ipsorumque subinde conceptus formales successivè formare, ratio hic haberi non solet; quia ordo iste ipsis extrinsecus, & plerunque casualis, neque in ipsis rebus fundatus est. Vtrum autem ista attributa ex suis conceptibus formalibus ordinem habeant dignitatis, seu perfectionis, in quo alia alijs priora sint, & qua ratione, infra disp. 16. tractandum est.

¹⁵⁸ Supponit hic aduertere, cætera intrinseca Dei attributa, quæ aliquam à parte rei distinctio nem habent aut simpliciter realem, aut virtutalem, quo pacto etiam quoad conceptus formales dicuntur esse distincta realiter, & non per rationem dumtaxat (eo quod non solum in mente nostra obiectu, sed etiam à parte rei in se sunt

distincta), eodem pacto dicenda esse etiam quoad concepius formales habere realiter eos ordinem prioris, & posterioris, quos à parte rei habent iuxta dicta proposit. 3. Si quos autem ex predictis præterea habuerint in mente nostra obiectu, illi utique, ut pote à parte rei non reperti, ordines tantum rationis dicendi venient.

Propositio 5.

Attributa Dei tum semiextrinseca, ¹⁵⁹ tum extrinseca eisdem ordinem prioris, & posterioris habent à parte rei natura suā, quos habent extrinseca illa, quibus complentur, vel in quibus consistunt.

Est certum. Quia etiūmodi ordines realiter aliud non sunt an ipsis extrinsecorum naturis, sive entitatibus aut partialiter, aut totaliter constituentibus talia attributa. Itaque tunc in serie, aut durationis, aut originis, aut connexionis, aut dignitatis sunt natura suā ordinata talia attributa à parte rei secundum prius, & posterius, quando in eadē similiiter sunt ordinata extrinseca, ex quibus illa complentur, aut in quibus consistunt.

Addit, qua ratione eiusmodi extrinseca ordinata insuper fuerint ex accidenti secundum prius, & posterius in qualibet dictarum serierum, in qualibet ve earum mixtione, eadē quoque fore ordinata attributa constituta per illa. Quia non possunt non constituta sortiri accidentia, quæ secum ferunt constituentia.

Propositio 6.

Attributa semiextrinseca Deo quoad ¹⁶⁰ suos conceptus formales tum ordines reales suorum fundamentorum, tum insuper alios rationis habent.

Quia, præter ordines reales suorum fundamentorum commemoratos propositione 5. quos iure dicuntur habere iuxta dicta num. 158, formalites præterea intrinseca Deo, quas talia includunt attributa, & per solam nostram rationem distincta sunt, sumptuæ præcisæ perinde solent, eisdemque ordinibus per solam nostram rationem esse ordinata, ac sunt ordinata attributa intrinseca Deo per solam nostram rationem distincta iuxta doctrinam statutam propositio 4. Attributa etiam semiextrinseca Deo integrè sumpta, quæ per solam nostram rationem sunt distincta inter se; (eo quod in eisdem realibus fundamentis fundantur, ut sunt potentia, qua Deus dicitur potens causare creaturam, dissimilitudo, qua eidem creature dicitur esse dissimilis, & inæqualitas, qua eidem met dicitur inæqualis, aliaque huiusmodi). Hæc, inquam, attributa per solam nostram rationem solent esse ordinata perinde, eisdemque ferme ordinibus, quibus prædicta attributa intrinseca Deo, & distincta per solam nostram rationem,

Propositio 7.

¹⁶¹ Attributa extrinseca Deo quoad suos conceptus formales tum ordines reales suorum fundamentorum habent, tum alij quidam rationis ordines s^ep^e in eis reperiuntur.

Prior pars propositionis constat ex præced. Posterior autem inde probatur. Quia attributa extrinseca Deo, quemadmodum & cetera entia, suas s^ep^e formalitates habent per solam rationem nostram distinctas, quarum quædam essentia, & reliqua passiones eius sunt aut propriæ, aut communes; eosque subinde ordines prioris, & posterioris habent, quos solent habere essentia, & passiones distinctæ solum per rationem iuxta doctrinam vniuersalem traditam in Pharo Scient. disput. 17. quæst. 18. & supra commemoratam proposit. 4. S^ep^e etiam formalitates plurimum

huiusmodi attributorum, sicut & plurium aliorum entium, sumpt^a præcigè aliquem inter se ordinem habent, qui catenùs videtur dicendus ordo rationis, quatenus in formalitatibus præcis ab alijs per solam rationem, tametsi inter se distinctis realiter, fundantur, seu confi-

stant. Et hæc satis de præsente quæst. In qua non retuli, quod circa illam attingunt aliqui Autores: quia valde imperfæctæ, & diminutæ, aut etiam implexæ tractant illam, utpote ante præfactam vniuersalem, solidamque doctrinam de ordinatione entium, quam nos supposuimus ex Pharo Scient. Videantur ex Recentioribus Recupitus lib. 3. de Deo quæst. 14. & Quiros disp. 18. de Deo sect. 5.

Porro quæstiones aliae, que de attributis ¹⁶² Dei in communi supererant examinandas, deinceps in disputationibus sequentibus examinabuntur, & resoluentur oportuniūs.